

13 MOSAIC AGROFORESTAL

Els mosaics agroforestals són **territoris on coexisteixen diferents usos i cobertes del sòl**, on es combinen zones agrícoles amb boscos o altres cobertes vegetals. Aquest tipus de paisatge no és homogeni, sinó que forma una matriu complexa amb parcel·les de cultius, pastures, boscos, zones de ribera, marges naturals i altres elements seminaturals. Això dona lloc a una **rica xarxa d'hàbitats i funcions ecològiques** que fomenten la biodiversitat, ja que ofereixen refugi, faciliten la connectivitat per a moltes espècies i contribueixen a la

conservació de la flora i la fauna en entorns agrícoles.

Els mosaics agroforestals tenen un **efecte positiu sobre els serveis ecosistèmics**, com la protecció del sòl, la regulació hídrica, la captura de carboni, la pol·linització o la provisió de recursos alimentaris i fustaners. La gestió adequada del mosaic agroforestal constitueix tant una estratègia de mitigació (reducció d'emissions de CO₂), com d'adaptació (major resiliència i estabilitat dels ecosistemes).

Segrest de carboni

La vegetació actua com a embornal de carboni, absorbint CO₂ de l'atmosfera. Com més divers i dens és el mosaic, més eficaç és la captura de carboni.

Quins beneficis aporta un mosaic agroforestal?

Resiliència dels ecosistemes

La diversitat estructural i funcional millora la resiliència davant de condicions climàtiques extremes, i fa de tallafocs natural en cas d'incendi. La vegetació ajuda a retenir aigua, protegir el sòl de l'erosió i reduir el risc d'inundacions.

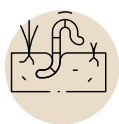
Gestió sostenible i reducció de riscos

Tècniques com la rotació de cultius, la plantació d'espècies tolerants a la sequera o la restauració de zones degradades contribueixen a mitigar els efectes del canvi climàtic.

Regulació de microclimes

La vegetació modera la temperatura local, proporciona ombra i redueix l'evaporació del sòl, contribuint a un microclima més estable.

Biodiversitat i serveis ecosistèmics

Els mosaics ofereixen corredors ecològics i refugi per a diferents espècies de fauna, tot facilitant la conservació de la biodiversitat. Això afavoreix la continuïtat d'altres serveis ecosistèmics, com la pol·linització, la regulació hídrica o la fertilitat del sòl.

Sabies que...

No tots els sistemes agroforestals tenen el mateix potencial a l'hora de capturar carboni, ja que depèn de les característiques i estructura de cadascun. D'altra banda, el carboni no només s'emmagatzema en la vegetació, sinó que una part molt significativa va al sòl. Per exemple, els primers 30 cm del sòl agrícola a Catalunya contenen aproximadament 4,9 kg de carboni orgànic per m², el que representa un estoc total de gairebé 48 milions de tones de carboni. ▲CREAF

En les darreres dècades (i especialment des de finals del segle XX), la relació entre superfície de camps de conreu i superfície forestal a Catalunya ha canviat clarament: el bosc ha augmentat mentre que els espais agraris han tendit a disminuir o estancar-se, cosa que ha transformat el mosaic forestal del territori. En els darrers vint anys, Catalunya ha guanyat unes 200.000 hectàrees de bosc ▲fontes diverses Generalitat

Per a més informació

- + AgroForAdapt (LIFE Programme)
- + Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)
- + Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC)
- + Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)

Fitxes relacionades

- 07 08 12 14 15 16 17

